

ศึกษาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครูในสถานการณ์การ
แพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู
**A Study the Applications using on Learning Online Management of the
Teachers in Epidemic Situation of Coronavirus 2019
(COVID-19) for Educational Students**

ชนาธิป พรกุล,
อมรา เล็กเริงสินธุ์ และ กฤษณวณิช โคตรชัย
มหาวิทยาลัยปทุมธานี
**Chanathip Pornkul,
Amara Lekroungsin and Kridsanawat Kotchai**
Pathumthani University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: elovemylove@gmail.com

*****

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ศึกษาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครูในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครู และ 2) ศึกษาปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักเรียน วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาวิชาชีพครู หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยปทุมธานี จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครูในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

- 1) แอปพลิเคชันที่ครูนิยมใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์มากที่สุด พบว่า แอปพลิเคชันไลน์ (Line) คิดเป็นร้อยละ 88.23 และ Google Meet น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.53
- 2) ปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักเรียน พบว่า ปัญหาด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตและโปรแกรมที่ใช้สำหรับการเรียนแบบออนไลน์ ระดับมากที่สุด ปัญหาทางการเงิน ปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียน เช่น การบริหารจัดการเวลาและความรับผิดชอบตนเองของนักเรียน นอกจากนั้นปัญหาด้านครอบครัวยังทำให้นักเรียนบางส่วนต้องทำงานเพื่อแบ่งเบาภาระครอบครัวขณะอยู่บ้าน

---

* วันที่รับบทความ: 9 มีนาคม 2565; วันที่แก้ไขบทความ 30 มีนาคม 2565; วันที่ตอบรับบทความ: 30 มีนาคม 2565
Received: March 9, 2022; Revised: March 30, 2022; Accepted: March 30, 2022

คำสำคัญ: แอปพลิเคชัน, การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์, การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

Abstracts

Research on Study an application that is used to manage teacher online learning in the situation of the corona virus 2019 (COVID-19) epidemic for teacher professional students. The objectives of this research were to 1) study an application used to manage teachers' online learning; and 2) to study the problems teachers faced in managing online learning. The research method is survey research. The target group is student teacher Graduate Diploma Program teacher profession Pathum Thani University consisted of 25 students. The research tool was the online teacher learning management questionnaire in the situation of the coronavirus disease 2019 (COVID-19) outbreak for teacher professional students. The statistics used in the research were percentage, mean, standard deviation.

The results showed that

1) The most-used-app was Line Application at 88.23% of all respondents and Google Meet was the least-used-app at 23.53%.

2) The most common problems that they met during using the online applications were unstable working condition of electronic devices, internet connection and the quality of applications. In addition, they also found the students' financial and behavioral problems such as ineffective time management and self-discipline. Due to the family poverty, some students were given house chores to support their parents' earning.

Keywords: Applications, Online Learning Management, COVID-19 Pandemic

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ส่งผลกระทบต่อประชากรโลกเป็นวงกว้าง โดยมีจำนวนผู้ป่วยติดเชื้อและผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากในระยะเวลาอันรวดเร็ว องค์การอนามัยโลกจึงได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคระบาดใหญ่ (Pandemic) ในวันที่ 11 มีนาคม 2563 (WHO, 2020 : online) อีกทั้งการแพร่ระบาดของโคโรนา 2019 ยังทำให้เกิดผลกระทบทางสังคม การบริการและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายๆ ด้าน ส่งผลให้ในหลายภาคส่วนเกิดผลกระทบ เช่น เศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว เทคโนโลยี และการศึกษา นอกจากนี้ยังส่งผลให้สถานศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปกติ

สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีนักเรียนอยู่รวมกันจำนวนมาก จึงมีความเสี่ยงสูงที่อาจจะมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ในกลุ่มเด็กไปยังบุคคลในบ้าน หากมีการระบาดในกลุ่มเด็กขึ้นจะมีผลกระทบในสังคมหรือผู้ใกล้ชิด เช่น ครู พ่อแม่ ผู้สูงอายุที่ติดเชื้อมาจากเด็ก องค์การอนามัยโลก WHO, UNICEF & CIFRC (2020 : online) ได้เสนอแนวทางในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดในโรงเรียน โดยให้ตระหนักถึงการป้องกันทางด้านสภาวะแวดล้อมในโรงเรียน สุขอนามัยของนักเรียน และการผ่อนปรนการลาป่วยให้กับครู นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาเมื่อมีอาการป่วยนอกจากนั้นการเว้นระยะห่างทาง

สังคมเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญที่ควรคำนึงถึง โดยให้มีการจัดห้องเรียนแบบสลับกันมาเรียน ยกเลิกกิจกรรมที่มีการรวมตัวกัน กีฬาเกมและการชุมนุมกันเป็นกลุ่มใหญ่และจัดโต๊ะเรียนให้ห่างกัน อีกทั้งยังส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนออนไลน์อีกด้วย นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงได้จัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ปีการศึกษา 2563 เพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดอย่างมีประสิทธิภาพ (ศูนย์เฉพาะกิจจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563 : 2) ส่วนกาญจนา บุญภักดี (2563 : 1-6) ได้เสนอแนวคิดที่สอดคล้องกันว่า สถานศึกษาต่าง ๆ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างเร่งด่วนในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูมาเป็นแบบออนไลน์เพื่อลดการเผชิญหน้ากัน โดยให้มีการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ 100% โดยงดเดินทางมาเรียน งดการรวมกลุ่มกันเป็นจำนวนมาก งดกิจกรรมหลายๆ กิจกรรมที่จัดเพื่อพัฒนาผู้เรียนมาเป็นแบบออนไลน์

จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การป้องกันการแพร่ระบาดอย่างหนึ่งคือมาตรการการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) จึงทำให้เป็นแรงผลักดันให้มีการนำคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบการสอนผ่านออนไลน์อย่างทั่วถึงในทุกสถาบันและสาขาวิชาชีพ เพื่อเอื้อให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถเรียนรู้ได้จากบ้านพักของตัวเอง (บุญทิพย์ สิริธรรังศรี, 2563 : 1-17) อีกทั้ง ธาณี สุขโชโต และ วรกฤต เกื่อนช้าง (2563 : 143-154) ได้ศึกษากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนได้ในทุก ๆ ที่และการเรียนรู้อย่างคงต้องดำเนินต่อไปแม้ว่านักเรียนไม่สามารถไปโรงเรียนได้ตามปกติ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนตลอดจนการจัดการเรียนการสอนโดยมีการสนับสนุนส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็งและมีคุณภาพชีวิตที่ดีในสถานการณ์ที่มีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระบาด

การใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นการเชื่อมต่อช่องว่างระหว่างครูผู้สอนและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งมีการเว้นระยะห่างทางสังคม การนำเอาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้นั้นทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ จากที่บ้านและครูผู้สอนสามารถมอบหมายงาน ตรวจงานและสร้างแบบวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา New normal หรือความปกติใหม่นี้ส่งผลให้สถานศึกษาเกิดการปรับตัวและมีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ครูผู้สอน

นักเรียนและสถานศึกษาต้องปรับตัวอย่างเร่งด่วน ผู้พัฒนาระบบทางด้านสารสนเทศได้เร่งพัฒนาเครื่องมือที่ช่วยในการจัดการศึกษาและการประชุมทางไกล จึงเกิดเครื่องมือที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอนและการประชุมทางไกลขึ้นมากมาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ เช่น Zoom, Google Hangouts, Skype, Line, Facetime, Facebook, Messenger, Microsoft Teams, True Visual World, Google Meet, Vroom, WebX เป็นต้น (กาญจนา บุญภักดี, 2563 : 1-6)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกใหม่ในประเทศไทย ในช่วงปลายปีพุทธศักราช 2563 ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวประเทศไทยได้เข้าสู่ฤดูหนาวและอากาศที่เย็นนั้นส่งผลให้ไวรัสมีอายุยาวนานขึ้น จากการคาดคะเนพบว่าการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกใหม่ในไทยครั้งนี้อาจจะรุนแรงกว่าเดิม ดังนั้นมาตรการการป้องกัน คือให้ประชาชนอยู่บ้านลดการเดินทาง ลดการรวมกลุ่มกัน (สุรัชย์ โชคครรชิตไชย, 2563 : ง-จ) อีกทั้งมหาวิทยาลัยปทุมธานี ได้รับคำสั่งให้ปิดสถานศึกษาชั่วคราวและให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามตารางปกติ โดยประยุกต์ไปตามความถนัดและความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนและนักเรียน เช่นใช้การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น Line, Facebook, Zoom, Google Classroom ช่องทาง DLTV หรือช่องทางใดก็ได้ แต่การจัดการเรียนการสอนต้องดำเนินต่อไป ส่วนกิจกรรมต่าง ๆ นั้น เลื่อนออกไปอย่างไม่มีกำหนด

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยปทุมธานี และจากสถานการณ์ข้างต้นนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาแอปพลิเคชันที่นักศึกษาวิชาชีพครูผู้สอน หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยปทุมธานี ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์และสำรวจปัญหาที่พบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักเรียนโรงเรียนต่างๆ ที่นักศึกษาวิชาชีพครูปฏิบัติการสอน เพื่อนำมาเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และนำองค์ความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครูในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู.
2. เพื่อศึกษาปัญหาที่นักศึกษาวิชาชีพครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักเรียน

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินโครงการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ โดยการมีกระบวนการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพครู หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยปทุมธานี จำนวน 25 คน ที่มีความสนใจในการให้ข้อมูลและเข้าร่วมการทดลองในครั้งนี้

2. เครื่องมือในการวิจัย

แบบสอบถามการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครูในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักศึกษาวิชาชีพครู

ตอนที่ 2 ปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักเรียน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากประกาศปิดสถานศึกษาเป็นการชั่วคราว

3.2 ประชาสัมพันธ์ ติดต่อประสานงานกลุ่มเป้าหมายเพื่อศึกษาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครูในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

3.3 นักศึกษาวิชาชีพครู จัดเตรียมสื่อการจัดการเรียนรู้ อุปกรณ์ แผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ที่ไม่ปกติ โดยเน้นสื่อออนไลน์เป็นหลัก

3.4 นักศึกษาวิชาชีพครู ดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

3.5 ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม (questionnaire)

3.6 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม (questionnaire) และนำไปหาคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษาและเนื้อหา

3.7 ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจโดยการแจกแบบสอบถาม (questionnaire) ให้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพครู หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยปทุมธานี จำนวน 25 คนหลังจากดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์แล้วเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์แอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักศึกษาวิชาชีพครู ได้แก่ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์ปัญหาที่ครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักเรียนได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{x}$) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครูในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

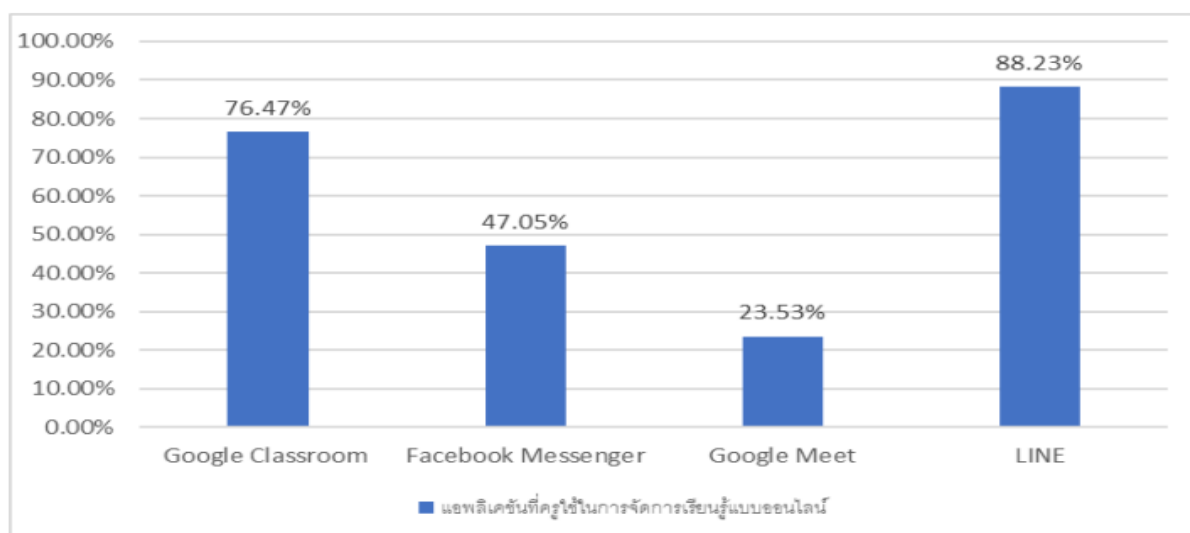

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจด้วยแบบสอบถาม (questionnaire) และได้นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาวิชาชีพครู หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยปทุมธานี จำนวน 25 คน ที่ทำการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มาวิเคราะห์สรุปผลดังนี้

1. ผลการศึกษาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักศึกษาวิชาชีพครู หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ภาพที่ 2 แสดงจำนวนร้อยละของแอปพลิเคชันที่ครูใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

จากภาพที่ 2 พบว่าครูผู้สอนใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ในการจัดการชั้นเรียน ดำเนินการจัดการเรียนรู้ มอบหมายภาระงาน นัดหมายและวัดผลประเมินผล โดยครูที่ใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) คิดเป็นร้อยละ 88.23 Google Classroom คิดเป็นร้อยละ 76.47 Facebook Messenger ร้อยละ 47.05 และ Google Meet คิดเป็นร้อยละ 23.53 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาปัญหาที่นักศึกษาวิชาชีพครูพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักเรียน พบว่าปัญหาด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตและโปรแกรมที่ใช้สำหรับการเรียนแบบออนไลน์ ($\bar{x} = 4.63$, S.D.= 0.23) ระดับมากที่สุด ปัญหาทางการเงิน ($\bar{x} = 4.58$, S.D.= 0.20) ปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียน ($\bar{x} = 4.51$, S.D.= 0.23) ปัญหาด้านครอบครัว ($\bar{x} = 4.43$, S.D.= 0.41)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ 100% ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ยังคงเป็นเรื่องที่เร่งด่วนและใหม่สำหรับทั้งครูและนักเรียน ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในระหว่างที่มีกิจกรรมการเรียนการสอน โดยปัญหาที่พบมากที่สุดและเป็นปัญหาที่ใหญ่ที่สุดนั้นคือด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตและโปรแกรมที่ใช้สำหรับการเรียนแบบ

ออนไลน์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียรทำให้การสื่อสารระหว่างการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่องและไม่ราบรื่น และมีนักเรียนจำนวนหนึ่งไม่มีอินเทอร์เน็ตในการใช้งานทำให้เรียนและทำการบ้านไม่ทันเพื่อน นอกจากนี้ สำหรับครูและนักเรียนที่ใช้แอปพลิเคชันไลน์ (LINE) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนบางคน ไม่ได้อัปเดตแอปพลิเคชันหรือเมื่อต้องการจะอัปเดต หน่วยความจำของโทรศัพท์มือถือก็กลับไม่เพียงพอสำหรับการอัปเดตเวอร์ชันล่าสุดทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมการเรียนแบบเรียลไทม์หรือ Live ได้พร้อมกับเพื่อนร่วมชั้น อีกทั้งยังมีนักเรียนจำนวนส่วนน้อยไม่มีคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนแบบออนไลน์หรือแม้แต่โทรศัพท์มือถือ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ศึกษาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของครูในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. ผู้วิจัยได้ทำการอภิปรายผล ดังนี้

1. จากการศึกษาแอปพลิเคชันที่นักศึกษาวิชาชีพครู ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ พบว่าครูผู้สอนมีความสามารถและนิยมใช้แอปพลิเคชันที่เป็นสื่อสังคมออนไลน์และแชทแอปพลิเคชันมากกว่าแพลตฟอร์มการเรียนการสอนออนไลน์แบบอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Marek, Chew, & Wu (2021 : .97) ที่ได้ศึกษาเรื่องประสบการณ์ของครูในการจัดการเรียนรู้ทางไกลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่าครูและนักเรียนใช้แชทแอปพลิเคชัน เช่น Messenger Line และ WhatsApp เพราะช่วยให้ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้นและช่วยลดช่องว่างระหว่างครูกับนักเรียนอีกด้วย

2. จากการจัดการเรียนการสอนที่เร่งด่วนและเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัญหาและอุปสรรคที่นักศึกษาวิชาชีพครู พบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักเรียน คือ ด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตและโปรแกรมที่ใช้สำหรับการเรียนแบบออนไลน์มีมากที่สุด ปัญหาทางด้านการเงิน ปัญหาทางด้านพฤติกรรมผู้เรียน เช่น การบริหารจัดการเวลาของนักเรียนและความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียน นอกจากนี้ปัญหาคอขวดทำให้นักเรียนบางส่วนต้องทำงานเพื่อแบ่งเบาภาระครอบครัวขณะอยู่ที่บ้านซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Lassoued, Alhendawi, & Bashitialshaaer (2020 : 7) ที่ได้สำรวจอุปสรรคที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ทางไกลให้บรรลุผลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบปัญหาที่คล้ายคลึงกัน เช่น ปัญหาด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ปัญหาทางด้านเทคนิค ปัญหาทางการเงินและปัญหาด้านการจัดการ อีกทั้งปัญหาที่พบมากที่สุดในการจัดการเรียนรู้ทางไกลคือสัญญาณอินเทอร์เน็ต อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และแอปพลิเคชันต่าง ๆ ไม่มีประสิทธิภาพและไม่เพียงพอและ Marek, Chew, & Wu (2021 : 97) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์ของครูในการจัดการเรียนรู้ทางไกลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประเทศอินโดนีเซียพบปัญหาการเรียนแบบออนไลน์คือสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียร นอกจากนี้ในประเทศไทยเอง

วิธิดา พรหมวงศ์, ทศนา ประสานตรีและ สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (2564 : 200-213) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต1 พบว่า ครูได้ประสบกับปัญหาด้านอุปกรณ์การสอน เช่นคอมพิวเตอร์ระบบอินเทอร์เน็ต และคู่มือการสอนสำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ดังนั้น สิ่งที่ควรพัฒนาและปรับปรุงเป็นลำดับต้น ๆ เมื่อต้องรับมือกับสถานการณ์เช่นนี้ในครั้งต่อไป นั่นคือการจัดเตรียมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับการเรียนการสอนออนไลน์และการพัฒนาระบบเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่รวดเร็วและทั่วถึง เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ออนไลน์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.1 ในกรณีที่เป็นภาคปฏิบัติ นักเรียนไม่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์การเรียนออนไลน์ ครูอาจจะสอดแทรกหรือปรับเปลี่ยนเนื้อหาเป็นทักษะอื่น เพื่อให้เหมาะกับบริบทและสถานการณ์ปัจจุบัน

1.2 ศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้ทางไกลไว้และเสนอความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ภาคทฤษฎีสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพในขณะที่การจัดการเรียนรู้ภาคปฏิบัติและการต้องออกนอกพื้นที่

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

1.2 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา บุญภักดี. (2563). การจัดการเรียนรู้ ยุค New Normal. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*. 19 (2), 1-6.

ธานี สุขโชโต และ วรกฤต เกื้อนช้าง. (2563). การดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19. *บัณฑิตศึกษปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์*. 8 (2), 143-54.

บุญทิพย์ สิริธรรังศรี. (2563). การจัดการเรียนการสอนออนไลน์สู่กรอบมาตรฐานวิชาชีพการสอนและสนับสนุนการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา. *The Journal of Chula horn Royal Academy*. 2 (3),1-17.

- วิธิดา พรหมวงศ์, ทศนา ประสานตรีและ สุมาลี ศรีพุทธรินทร์. (2564). สภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทาง
แก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. *วารสารรัชต์ภาคย์*. 15 (40), 200-213.
- ศูนย์เฉพาะกิจจัดการศึกษาทางไกลในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). แนวทางการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโค
โรนา 2019 (COVID-19) ปีการศึกษา 2563. ออนไลน์. สืบค้น มกราคม 22 2564. แหล่งที่มา:
<https://covid19.obec.go.th/>.
- สุรัชย์ โชคครชิตไชย. (2563). โควิด-19: การระบาดระลอกใหม่ ในประเทศไทยปลายปี 2563. *วารสาร
สมาคมวิทยาศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทย*. 10 (3), ง-จ.
- Lassoued, Z., Alhendawi, M., & Bashitialshaaer, R. (2020). An Exploratory Study of the
Obstacles for Achieving Quality in Distance Learning during the COVID-19
Pandemic. *Education Sciences*. 10 (232), 1-13.
- Marek, M.W., Chew, C.S., & Wu, W.V. (2021). Teacher Experiences in Converting Classes
to Distance Learning in the COVID-19 Pandemic. *International Journal of Distance
Education Technologies*. 19 (1), 89-109.
- Nadeak, B. (2020). The Effectiveness of Distance Learning Using social media during the
Pandemic Period of COVID-19 : A Case in Universitas Kristen Indonesia.
International Journal of Advanced Science and Technology. 29 (7), 1764-1772.
- WHO? (2020). Archived: WHO Timeline - COVID-19. Online. Retrieved January 17, 2021,
from <https://www.who.int/news-room/detail/27-04-2020-who-timeline---covid-19>.
- WHO, UNICEF, & CIFRC? (2020). Key Messages and Actions for COVID-19 Prevention and
Control in Schools. Online. Retrieved January 20, 2021. From: https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/key-messages-and-actions-for-covid-19-prevention-and-control-in-schools-march-2020.pdf?sfvrsn=baf81d52_4&download=true.